

Datum:
2026-10-06Diarienummer:
KSN-2026-01603Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse

Kommunfullmäktige

Handläggare:
Johanna Thorpe

Svar på motion om att införa beredskapsmodellen "Ko på rot" från Evelina Solem (KD)

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** bifalla motionen.

Ärendet

Evelina Solem (KD) föreslår i en motion väckt 21 april 2026:

- att Uppsala kommun utreder möjligheten att införa beredskapsmodellen ”Ko på rot” likt den i Lycksele kommun.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Ärendet behandlades av kommunstyrelsen 30 september 2026.

Föredragning

Livsmedelsförsörjning och beredskap har fått en ökad betydelse i ljuset av omvärldsutvecklingen. Att stärka robustheten i livsmedelskedjan och öka andelen svenskproducerade livsmedel i kommunens verksamheter är därför angelägna frågor.

Kommunens måltidsverksamhet, genom Måltidsservice, utgår från Livsmedelsverkets rekommendationer och har en hög ambition när det gäller andelen svenska råvaror. För animalier uppgår andelen svenska inköp till nära 100 procent. Sedan flera år tillbaka är kommunens upphandlade leverantör av kött och chark - Andersson & Tillman. En lokal leverantör där all slakt och förädling sker i deras lokaler i Uppsala

kommun som sedan transporteras ut till köpande enheter. På så sätt bidrar kommunen redan i dag i stor utsträckning till svensk livsmedelsproduktion och därmed indirekt till livsmedelsberedskapen.

Samtidigt kan den modell som motionen lyfter fram – så kallad ”Ko på rot”, där kommunen upphandlar eller äger djur som föds upp hos lokala lantbrukare – utgöra ett komplement till befintliga arbetssätt. Det finns dock flera aspekter som behöver undersökas närmare. Dessa inkluderar bland annat förenlighet med upphandlingsregelverket, ansvarsfördelning kring djurhållning, djurskydd och livsmedelssäkerhet samt ekonomiska och organisatoriska konsekvenser. Modellen kan också innebära att kommunen tar på sig en roll som ligger utanför dess kärnuppgifter.

Mot denna bakgrund bedöms det relevant att utreda möjligheten att införa modellen och att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 6 oktober 2026
- Bilaga 1, Motion om att införa beredskapsmodellen ”Ko på rot” från Evelina Solem (KD)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från kommunstyrelsen 30 september 2026

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Biträdande stadsdirektör och utvecklingsdirektör

Motion om att införa beredskapsmodellen ”Ko på rot”

Under de senaste åren, med krig i Europa och andra delar av världen, har beredskapslager fått ett helt annat fokus. Såväl när det kommer till olika typer av materiel som kommuner och regioner behöver i sin vardag för att bedriva sina verksamheter, men också när det kommer till mat. Att Sverige behöver bli bättre på att både producera och köpa svensk mat är ingen nyhet. Att satsa på lokalproducerad mat visar flera kommuner runt om i Sverige att det är möjligt. Lycksele är ett sådant exempel, där har man infört konceptet ”Ko på rot”.

Det är ett koncept som enkelt går ut på att Lycksele kommun har upphandlat eller äger djur som sedan föds upp hos lokala lantbrukare för att sedan användas i kommunens egna verksamheter – skola samt vård och omsorg. Modellen visar på minskat beroende av långa distributionskedjor, ökar spårbarheten av köttet samt att kommunens resurser stannar i den lokala ekonomin. Erfarenheterna från bland annat Lycksele visar att det går att göra detta i praktiken. Uppsala kommun bör ta efter sådana goda exempel, såklart krävs det en utredning för att ta fram tydliga avtal om såväl djurvälstånd, smittskydd och livsmedelssäkerhet. I denna utredning bör så klart inkluderas en nära dialog med lokala bönder/producenter.

Som kristdemokrater anser vi att detta är ett bra exempel på hur Uppsala kommun kan stärka sitt eget beredskapstänk kring mat, även stärka kontakten till de lokala producenterna, samt det kanske viktigaste: öka andelen lokalproducerat kött.

Därför yrkar jag på följande

- Att Uppsala kommun utreder möjligheten att införa beredskapsmodellen ”Ko på rot” likt den i Lycksele kommun.

Evelina Solem

2026-04-21

